

Zeer waarschijnlijk moeten dus alle vondsten, die tot dusver als *Sphenia binghami* Turt. van onze kust bekend zijn geworden, bestempeld worden met den naam: *Mya truncata* L. juv. Zooals de heer Tomlin mij schreef is het ook niet waarschijnlijk dat *Sphenia binghami* aan onze kust voorkomt. Immers deze soort leeft aan rotsige kusten, in spleten en holten aan de onderzijde van steenen, die geheel of ten deele in den grond zitten. Zoo komt het ook, dat wanneer het dier dood is, de schelpen wel haast nooit aanspoelen.

Het behoeft ons niet te bevreemden, dat alleen zulke jonge stadiën in dergelijke hoeveelheden aan het strand worden aangetroffen, want dat is ook met andere Lamellibranchiaten wel het geval. Wat grotere exemplaren zijn aan ons strand zeer schaarsch; éénmaal vond ik er een van 15 mm. in een stuk veen, waarschijnlijk in de verlaten holte van een boormossel. Dit exemplaar had reeds de voor de volwassen schelpen karakteristieke afgeknotte vorm. Volwassen losse schalen van 55 tot 70 mm. lengte, trof ik bij Bergen aan Zee geregeld, maar in gering aantal, aan.

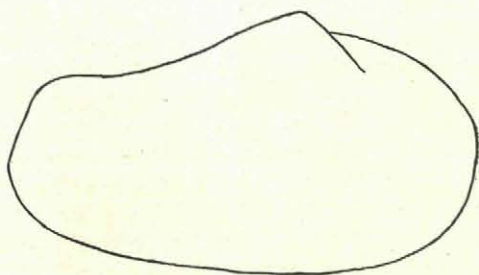

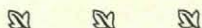
Fig. 5. Omtrek van de schelp van „*Sphenia binghami*” (naar later bleek *Mya truncata* L. juv.).

Litteratuur:

1. DORSMAN CZN., L., z.j. (1911), De schelpen van ons strand en hoe ze te herkennen. Amsterdam, Scheltens en Giltay.
2. JEFFREYS, JOHN GWYN 1865, British Conchology, vol. III.
1869, idem, vol. V. London, John van Voorst.
3. JUTTING, Mej. W. S. S. VAN BENTHEM 1927, Lijst van gemeenten als vindplaatsen van Nederlandsche Mollusken. Tijdschr. N. Dierk. Ver. (2), dl. 20, p. LXXXIII e.v., separaat 16 pp.
4. LAMY, EDOUARD 1927, Révision des *Myidae* vivants du Muséum National d'Histoire Naturelle de Paris. Journ. de Conch. T. LXX, p. 151—185.
5. MAITLAND, R. T. 1897, Prodrome de la Faune des Pays-Bas et de la Belgique flamande, ou énumération de tous les animaux y observés depuis 1679—1897, exceptés les Araignées et les Insectes. Leiden, E. J. Brill.

Amsterdam, December 1934.

C. O. VAN REGTEREN ALTENA.

„LEVENDE NATUUR” IN AMSTERDAM.

Nog algemeen heerst de opvatting, dat men, om iets van de natuur te zien, naar buiten moet, de stad uit, wandelen in beemd en bos. Bekenden, met wie ik wel eens over de vogelwereld praat, slaken dan de verzuchting, tja het zal wel mooi zijn, maar ik heb geen tijd om naar buiten te trekken en hier in de stad . . . Dan halen zij minachtend de schouders op.

Toch, hoe deerlijk vergissen zij zich. Voor ons stadbewoners is er in die „dooie, mufte” stad toch ook nog veel te genieten. Ik wil niet eens spreken van onze parken en plantsoenen, waar nog volop is te zien, maar van het centrum, waar het verkeer, zoals U misschien denkt, bijna alle vogels heeft verjaagd.

Om de roezemoezige drukte van de binnenstad trekken onze grachten hun gordels van betrekkelijke stilte. Wie zou hier, te midden van het gedaver van een grote stad, veel natuurleven verwachten? Weinigen! Maar vanuit mijn venster op een der grachten, zie ik telkenjare de lente

in het land komen. Steeds is het een verrukking de iepen zich te zien hullen in hun groen kleed, langzaam, van het tere lichte groen der ontlukende knoppen naar de donkere tint van de vol-groeiende bladeren.

In de verstolen rustpauzes tijdens de werkzaamheden, als de natuur mij onweerstaanbaar roept en ik verlangend naar buiten zie, dan openbaart zich hier ook het wonder van de vogelwereld. In het voorjaar zit ik met gespannen aandacht te turen naar de hofmakerijen van heermus, te luisteren naar zijn gekrakeel met brutale medeminnaars. Spreeuwen zorgen voor de afwisseling; bijna altijd zijn zij druk bezig, inspecteren de gaten in de bomen, drinken uit holten, waarin zich het regenwater heeft verzameld, of „gorgelen” met licht gefladder van de vleugels een zacht gezang uit hun opgezette keeltjes. En 's avonds zien wij ze alleen of in kleine groepjes met haastige vleugelslag huiswaarts keren.

Af en toe komt de boomkruiper ons verrassen en cirkelt om de iepenstammen naar boven, ijverig zoekend en speurend in alle hoeken en spleten, zich daarbij niet storend aan de voorbijrijdende auto's.

foto Ad. Baars.

Fig. 1. Amsterdam.

stad te bevolken. Wellicht door de afwezigheid van natuurlijke vijanden?

Dit jaar hebben een paar zeldzame familieleden van hen, twee kleine bosduiven, hun gezelschap opgezocht en onze vogelstand vermeerderd. IJverig hebben zij gezocht naar een holte voor het nest en zijn daarbij in hevig conflict gekomen met de kauwtjes. Hun forse vleugelslagen waren echter niet bestand tegen de stevige pikken van de torenkraaien en zij hebben het veld moeten ruimen. Waar zij gebleven zijn . . . ?

's Morgens laten, vooral in de winter, de mezen hun heldere roep over het water klinken. Beurtelings verschijnen koolmees en pimpelmees, om alledolst aan de takken te buitelen.

's Winters zijn natuurlijk de kokmeeuwen onze trouwe gasten, die tegen de avond hun vliegkunsten ten beste geven en bij wonderig weer uren lang hoog in de lucht heen en weer zeilen. Daartussen vallen de zilverbreeuwen op, die door hun blanke vederdos, maar vooral door hun grootte wel eens de aandacht van voorbijgangers trekken. Het is opvallend, dat deze fraaie vogels elk volgend jaar in groter getale in de stad verschijnen.

De roeken hebben het naburig plein bevolkt en hun nesten in de boomtoppen gebouwd. Zij laten zich zelden op de gracht zien, waarschijnlijk strekken hun dagelijkse voedseltochten zich verder uit. Ook hier weer een schouwspel, waar wij steeds met genoegen naar kunnen kijken. Allereerst de aankomst in het voorjaar, later het bouwen van de nesten, mooie vluchten des avonds, het uitvliegen van de jongen, altijd is er leven en beweging.

Over een waarnemingsoppervlakte van enkele tientallen meters heb ik thans reeds elf vogelsoorten kunnen vermelden. Doch dat is niet alles, vlinders dwarrelen mijn raam voorbij, behalve

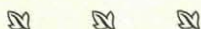
Aan de overkant nestelen reeds vele jaren achtereenvolgende de kauwtjes. Elk voorjaar wordt de holle boom bezocht en het nest geïnspecteerd, snel vliegen zij af en aan, altijd met z'n tweeën, man en vrouw, een onafscheidelijk duo, zowel bij de dagelijkse vliegtochten als bij hun mid-dagrust.

Ook de houtduiven vergasten ons op menig aardig tafereel, als zij zitten te trekkebekken of elkaar met de snavel over de kop schurken. Deze mooie vogels, die zo statig langs de grachtkant kunnen lopen, schijnen hoe langer hoe meer onze

het koolwitje zie ik blauwtjes, een St. Jans-vlinder, aardhommels zoemen de kamer binnen en vliegen met nijdig gebrom tegen de ruiten. Zelfs heb ik een keer onze nachtvliegers, de vleermuizen, kunnen aanschouwen. Blijkbaar gestoord verlieten een viertal overdag hun woning ofwel hangplaats in de holle iep voor het venster, één met een jong, dat zich stevig aan het lichaam van de moeder vastklemde. Zij vlogen enige malen de gracht langs en schoten toen met snelle vaart hun slaapkamer weer binnen.

Zo zien wij de „Levende Natuur” ook in de hoofdstad.
Amsterdam 1935.

AD. BAARS.

JUNI.

Juni is de maand van de rozen. Over geen enkele bloem is zooveel gedicht en geschreven als over de roos. Onze oude vriend Batavus Droogstoppel zou daar veel op weten af te dingen. Neem b.v. de bekende regels: „Rose, elle a vécu ce que vivent les roses: l'espace d'un matin”. Wel dat is 75 % mis, want een enkele roos-bloem houdt het niet één enkelen morgen, maar 36 volle uren uit, ontluikt in den morgenstond, sluit zich 's avonds, gaat den volgenden morgen weer open, en eerst in den namiddag vallen de kroonbladeren af.

De zomerbloemen duren wel niet zoo lang als de lentebloemen. Onder bepaalde omstandigheden houdt een bloem van sneeuwkllokje of boschaneemoon het langer dan een maand uit. Zie eens, of ge een zomerbloem kunt vinden, die een heele week kan duren. Parnassia doet het wel eens. De meeste zomerbloemen gaan in den morgen open sommige heel vroeg, omstreeks zonsopgang en dan liefst alle tegelijk. Wie zich de aangename gewoonte heeft verworven van vroeg op te staan, kan er van genieten, om in weinige minuten een heele spoordijk rood te zien worden van klapprozen, of een heele akker blank van de maankopbloemen. Ritselend vallen de groote kelkbladeren neer en met zacht geruisch spreiden de gekreukte kroonbladeren zich uit tot groote gave bloemkelken. En dan is het heel aardig, om te zien, hoe ook al heel spoedig de stoere hommels present zijn, om stuifmeel te verzamelen. De honigbij komt eerst uren later. De hommels blijven 's avonds ook nog aan het werk tot na zonsondergang en ze zijn dus ook present bij het ontluiken van de Teunisbloemen. Let er op, dat de Groote Teunisbloem pas een dag of vier later in bloei komt dan de Gewone en dat de Kleine meestal wacht tot Juli.

Bij normaal goed weer kan men zich nu gaan oefenen in het gebruik maken van het „bloemenhorloge”. Klapprozen, eereprijs, witte waterlelie, verschillende composieten, grassen, heggewinde, kamperfoelie, teunisbloem, toorts kunnen u vertellen, hoe laat het is. Ieder moet dat eens voor zichzelf nagaan, dan kunnen we later eens vergelijken, of het uitkomt. Let er ook eens op, hoe

Fig. 1. Een vroege hommel in de Maankop.